

Myndigheten för civilt försvar

Vår referens/dnr: 2026-70

Er referens/dnr:

MCF 2026-05506

2026-05-06

Remissvar: Förslag till Myndigheten för civilt försvars föreskrifter och allmänna råd om planläggning för utrymning och inkvartering under höjd beredskap

Inledning

1. Svenskt Näringsliv välkomnar möjligheten att lämna remissvar på Förslag till Myndigheten för civilt försvars föreskrifter och allmänna råd om planläggning för utrymning och inkvartering under höjd beredskap.
2. Svenskt Näringsliv har inget att erinra mot själva förslagen i remissen. Emellertid är vår bedömning att förslagen med hög sannolikhet kommer ha stora konsekvenser för ett stort antal företag, vilket inte är omhändertaget fullt ut i Myndighetens konsekvensbedömning.
3. I konsekvensbedömningen konstaterar Myndigheten att "företag bedöms inte direkt beröras av krav i föreskriften eller i de allmänna rådets innehåll. Företagen kan emellertid träffas av länsstyrelsens inriktning om de är en verksamhet som förväntas fortsätta sin verksamhet eller inte inom ett planlagt område. Vidare kommer företag också att påverkas om det område de bedriver sin verksamhet i ska utrymmas. Föreskriften reglerar dock inte ett utrymningsbesluts påverkan på företagen".
4. Svenskt Näringsliv är av uppfattningen att Länsstyrelserna skyndsamt behöver identifiera vilka de verksamheter det är som förväntas fortsätta sin verksamhet eller inte inom ett planlagt område, liksom ta fram en planläggning för vilka områden man bedömer kan komma att bli aktuella för utrymning. Dessa inriktningar och planläggningar behöver på lämpligt sätt tidigt kommuniceras med de företag och näringsliv som kommer bli berörda.
5. Totalförsvarets förmåga står och faller med företagens förmåga att leverera varor, tjänster och andra förmågor varför en avsaknad av kommunicerad planeringsinriktning riskerar att underminera förutsättningarna för utrymning och inkvartering. Inte minst då planeringen ska utgå från att utrymning under höjd beredskap ska kunna påbörjas senast inom ett dygn från ett beslut om utrymning

samt att det totala antalet personer som ska kunna inkvarteras är 20% utöver ett visst läns totala befolkningmängd. Detta kommer, som stipuleras i remissutkastets 3 §, ställa mycket höga krav på fysisk samhällsstruktur, transportvägar och övrig infrastruktur, behov av och tillgång till kollektiva transportmedel, exempelvis tåg, buss och färjor samt tillgång till försörjning som energi, sjukvård, livsmedel, sanitet, samt uppehälle. Infrastruktur, varor och tjänster som kommer tillhandahållas av privata företag.

6. Svenskt Näringsliv vill understryka att Länsstyrelserna kommer vara beroende av att de sektorsansvariga beredskapsmyndigheterna genomför sina behovsanalyser och sluter beredskapsavtal med näringslivet då detta kommer utgöra en väsentlig del i Länsstyrelsernas förmåga att ta fram planering och inriktning.
7. Slutligen konstaterar Myndigheten för Civilt Försvars i sin konsekvensanalys att Myndigheten endast kommer betala ut ersättning för planläggningen inkluderande planering, lämnande av information och övning. Kostnader för faktiska förberedelseåtgärder såsom inköp av material, tecknande av avtal för tjänster eller anställning av personal kommer inte ersättas av Myndigheten för civilt försvar. Svenskt Näringsliv vill även här understryka att dessa kostnader inte får läggas över på de enskilda företagen utan måste tas inom ram för de upphandlingar och avtal som beredskapsmyndigheterna, Länsstyrelserna och i vissa fall kommuner och regioner kommer behöva teckna med näringslivet.

Johan Sjöberg
Ansvarig säkerhets- och försvarspolicy och säkerhetsskyddschef
Svenskt Näringsliv